

Til lovforslag nr. L 13. Betænkning afgivet af Trafikudvalget den 13. december 1994

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til trafikministeren, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra Landsforeningen Danmarks Bilruiter og Turistvognmændenes Landsforening.

Der er af nogle mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (Venstres, Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Et flertal inden for mindretallet (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) er af den opfattelse, at det er væsentligt, at udbudsprincippet udvides til 100 pct. af rutekørslen i hovedstadsområdet. Af hensyn til at mindre og mellemstore virksomheder skal kunne have en realistisk mulighed for at være med i de kommende licitationer, lægger Venstre og Det Konservative Folkeparti vægt på, at udbudene sker kontinuerligt og ikke i for store klumper. Samtidig er det vigtigt, at overgangsperioden fra de nuværende 45 pct. til 100 pct. udbud bliver så kort som forsvarligt. I det under nr. 1 stillede ændringsforslag foreslår mindretallet under iagttagelse af begge disse hensyn en afkorting af overgangsperioden, således at den afsluttes senest om fem år. Det

forudsættes, at der fortsat sker en jævn fordeling af den samlede udbudsmængde over årene.

Efter Venstres og Det Konservative Folkepartis opfattelse er det også væsentligt at sikre, at der bliver tale om fair og lige konkurrenceforhold mellem det nye busselskab og private busselskaber for herved at sikre brugerne en økonomisk og effektiv rutekørsel. Venstre og Det Konservative Folkeparti forudsætter på denne baggrund trafikministerens tilsagn til følgende fire punkter:

- at det nye selskab ledes af en uafhængig bestyrelse, således at der ikke opstår habilitetsproblemer,
- at der ved etablering af det nye selskab afgives en erklæring fra uafhængige, sagkyndige revisorer, som dokumenterer, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til sikring af en fair og lige konkurrencesituation i forhold til andre busvirksomheder (dette indebærer bl.a., at åbningsbalancen baseres på en fagligt korrekt og uafhængig vurdering af alle selskabets aktiver målt på handelsværdi, og at selskabet etableres med en likviditet, en soliditet og en sammensætning af fremmed- og egenkapital, der ud fra de givne forhold er sædvanlig for branchen, således at der også bl.a. med hensyn til forrentning sikres markedsmæssig ligestilling med private selskabers vilkår),
- at prisen for de endnu ikke udbudte ruter frem til afslutningen af overgangsperioden ikke må være højere end gennemsnitsprisen for de private ruter, og

– at selskabet har samme vilkår med hensyn til godkendelse, statslige og kommunale skatter, afgifter, moms m.v. som private selskaber.

Det er Venstres og Det Konservative Folkepartis opfattelse, at selskabets rammer for aktivitet maksimalt kommer til at omfatte de i ministerens svar på spørgsmål 27, jf. bilag 24, nævnte seks punkter. Selskabet vil således ikke kunne udføre turist- og bestillingskørsel, iværksætte produktion af materiel og lignende eller andre former for aktiviteter.

Efter Venstres og Det Konservative Folkepartis opfattelse bør selskabets aktiemajoritet afhændes til private, og de kommunale/amtskommunale ejere samt HT bør tilskyndes hertil. På denne baggrund er det under ændringsforslag nr. 5 foreslået, at begrænsningerne i selskabets aktiviteter ophører, når mere end 50 pct. af aktierne er afhændet til private.

Et mindretal inden for mindretallet (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) anbefaler vedtagelsen af lovforslaget med de under nr. 1 og nr. 5 stillede ændringsforslag, idet det er en forbedring af de eksisterende forhold. Oprettelsen af et aktieselskab giver mulighed for en begyndende privatisering, hvilket Fremskridtspartiet går ind for.

Fremskridtspartiet havde gerne set en bestemmelse om, at aktierne kunne udbydes i fri handel, således at det ikke er amter og kommuner, der har flertallet og den bestemmende magt i aktieselskabet.

Fremskridtspartiet ser også gerne, at udbudet af kørslen i HT-området sker hurtigere end i år 2002, således at de private vognmænd, der stadig er tilbage i branchen, har en mulighed for at komme med i udbudet, inden de bliver »kvalt«.

Et andet mindretal (Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et tredje mindretal (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af mindretallet stillede ændringsforslag.

SF stemmer for lovforslaget, fordi der nu gives mulighed for, at HT, DSB og andre of-

fentlige selskaber kan byde på den kørsel, der bliver udliciteret i fremtiden. Hidtil har eksempelvis Linjebus overtaget over 20 pct. af kørslen i HT-området.

Det er endvidere SF's opfattelse, at den konstruktion, der bliver efter loven, giver vandtætte skotter imellem selskabet og HT. SF ser det som et gode, at busvirksomheden endvidere får mulighed for at drive anden form for kollektiv trafik såsom letbaner, sporvogne osv.

SF fremførte under 1. behandling af lovforslaget, at der ved udlicitering af busruter fra selskabets side bør føres skarpt tilsyn med, at arbejdsmiljøregler som f.eks. køre-hviletidsbestemmelser overholdes, og i tilfælde af overtrædelser bør den pågældende busejer miste retten til kørsel i området.

Et fjerde mindretal (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (V, KF og FP):

1) I det under nr. 3 foreslåede § 3, stk. 1, ændres ordene »1. juli 2002« til: »31. december 2000«.

Af et *mindretal* (EL):

2) Det under nr. 3 foreslåede § 3, stk. 1, affattes således:

»Selskabet foretager løbende offentligt udbud af op til 45 pct. af den i § 1 nævnte buskørsel.«

3) Det under nr. 3 foreslåede § 3, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Buskørslen kan udføres af offentlige eller private selskaber.«

4) De under nr. 4 foreslåede §§ 3 a og 3 b udgår.

Af et *mindretal* (V, KF og FP):

5) I det under nr. 4 foreslåede § 3 a, stk. 1, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Når mere end 50 pct. af aktierne er afhændet til private, vil selskabets rammer for aktiviteter være ligestillet med private selskaber.«

Af et mindretal (SF):

6) I den under nr. 4 foreslåede § 3 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Aktieselskabet skal have en bestyrelse bestående af mindst 11 medlemmer.«

Stk. 2-7 bliver herefter stk. 3-8.

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at hele kørslen senest den 31. december 2000 skal udføres på grundlag af udbud.

Til nr. 2-4

Det er i sig selv urimeligt, at Folketinget går ind i en detaljeret lovgivning om opgaver, der ellers og alle andre steder end i hovedstaden er amtslige opgaver. Den skade er sket allerede med HT-loven af 3. maj 1989.

De stillede ændringsforslag går videre i en detaljeret fastsættelse af betingelserne for en storkøbenhavnsk busdrift. Hovedbegrundelsen for fremsættelsen af lovforslaget er, som

det fremgik af 1. behandlings ordførertaler, at HT's busdivision skal have mulighed for selv at deltage i licitationen om buskørslen.

Dette sikres i det under nr. 2 stillede ændringsforslag ved i § 3, stk. 1, at præcisere, at kørsler, der udføres efter licitation, kan ske af såvel private som offentlige selskaber. Dette bør således gælde for de 45 pct. af busdriften, der ifølge gældende lov skal udliciteres.

HT's busdivision er i dag udskilt som selvstændig division med eget forretningsregnskab. De eksterne revisorer har tidligere udtalt, at HT's busdivision behandles på nøjagtig samme måde som de øvrige entreprenører. Der er derfor ingen særskilt begrundelse for at danne et aktieselskab

De stillede ændringsforslag tilgodeser således hovedintentionerne i lovforslaget og overgiver den videre beslutningskompetence til HT's bestyrelse.

Til nr. 5

Det foreslås, at når mere end 50 pct. af aktierne er afhændet til private, da vil aktieselskabets rammer for aktiviteter være ligestillet med private selskaber.

Til nr. 6

Det foreslås, at aktieselskabets bestyrelse skal bestå af mindst 11 medlemmer. Derved sikres der en så bred repræsentation af de tilskudsgivende kommuner og amtskommuner i selskabets bestyrelse som muligt.

Helge Mortensen (S) nfmfd. Poul Andersen (S) Børge Bakholt (S) Søren Hansen (S)

Tove Lindbo Larsen (S) Tommy Dinesen (SF) Vibeke Peschardt (RV) Jette Gottlieb (EL)

Arne Melchior (CD) fmd. Svend Heiselberg (V) Svend Erik Hovmand (V)

Helge Sander (V) Hans Christian Schmidt (V) Kaj Ikast (KF) Brian Mikkelsen (KF)

Stefan G. Rasmussen (KF) Ole Donner (FP)